

דברים הרבה

יו"ל
ע"י מערכת "דברים הרבה"
הועד להוצאת תורת זקנים מן הגר"ש
אלישיב זקוק"
ניתן להעיר ולהוסיף הערות
אמי"ל:
dvarimharbe@com.gmail
Email:

ע"ש מאחז"ל כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה...
מתורתו של

מרן אור העולם רבינו יוסף שלום בן רבי אברהם וצוקלה"ה
יום שישי י"ז טבת פ"ת שמות ה'תשע"ד.

גיליון מס' 45

כל הזכויות שמורות ©

מפי כתבם

[מדרשותיו של רבנו לבני קהילת "תפארת בחורים", מובא כאן כלשונו של רבנו]

קנאות אמיתית – כשיש אהבת ישראל

חז"ל (במסכת ע"ז י"ח א) ספרו כשחלה רבי יוסי בן קיסמא הלך רבי חנינא בן תרדיון לבקרו. אמר לו חנינא אחי אי אתה יודע שאומה זו מן השמים המליכוה שהחריבה את ביתו (-בית המקדש), והרגה את חסידיו ועדיין היא קיימת, ואני שמעתי עליך שאתה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהילות ברבים וספר מונח לך בחיקך, אמר לו מן השמים ירחמו, אמר לו רבי מה אני לחיי העולם הבא, כלום מעשה בא לידך אמר לו מעות של פורים נתחלף לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים. אמר לו אם כן יהיה מחלקך חלקי ומגורלך גורלי. והשאלה קשה מאד מה שאמר לו 'מה אני לחיי העולם הבא', ותשובתו כלום מעשה בא לידך, הלא הנדון הוא רבי חנינא בן תרדיון, ותשובת רבי חנינא בן תרדיון צריכה ביאור, רבי חנינא בן תרדיון העולה התמימה מוקדשת כולה לשמים!!

אולם מחז"ל מוכח שרבי יוסי בן קיסמא לא הסכים לדרך ר"ח בן תרדיון. כי אף שעם ישראל היה מלומד בגזירות וסבל בדומיה, אבל אז כאשר גזרו על לימוד התורה, פרץ רבי חנינא בן תרדיון ובפרהסייה בפני כל, הקהיל קהילות, בפרסום. זה אומר שערך מלחמה תנופה נגד גוזרי הגזירה. ורבי יוסי בן קיסמא הוכיחו שלא זו הדרך. אם כי אין לעבור על התורה, אבל מכל מקום הלא יכולים לקיים בצנעה "לך עמי בא בחדריך" (ישעי' כ"ו כ), "וגזירה עבידא דבטלה", "ואל תתחר במרעים בשעה שמשחקת להם השעה".

והויכוח הזה היה מבדיל ביניהם. ורק כאשר חלה ר"י בן קיסמא, ור"ח בן תרדיון הלך לבקרו, מצא ריב"ק לעוררו ולהוכיחו שיעזוב את דרכו, 'אומה זו המליכוהו מן השמים, קיימא ליה שעתא (-משחקת לה השעה)'. ורבי חנינא בן תרדיון כמעט שלא השיב על זה [שלא רצה להתווכח עמו בשעה שהוא חולה], אולם שאלה אחת שאל מעמו, מה אני לחיי העולם הבא? אולי מחשב זה למאבד עצמו לדעת, כי הוא מביא את עצמו לסכנה, וגם מעמיד בסכנה את אחרים. אם כן לפי שיטתך מה אני לחיי עולם הבא.

אמר לו אם כן, כלום מעשה בא לידך - נראה היאך יש לך אהבת ישראל! אמר לו, נתחלף לי מעות של פורים במעות של צדקה וחילקתים לעניים. [כי הוא היה גבאי של צדקה ועל פי דרך העולם אם כבר מתרגלים לשמוע צעקת עניים, אז אינו עושה עליו שום רושם, וכאן על פי דין היה פטור ורק הוא הוסיף לוותר משלו, אף שכל פרוטה אצל רבי חנינא בן תרדיון היה תלוי נשמתו בו]. ועליו "אמר רבי אלעזר בן יעקב "לא יתן אדם פרוטה לארנקי של צדקה אלא אם כן ממונה עליו כרבי חנינא בן תרדיון". אם כן שיש לך כל כך אהבת ישראל אף לאלה עניים מדוכאים, אם כן, מה שאתה עושה ממקום קדוש? הֵלֵךְ. ומגורלך יהיה גורלי, ועל ידי מסירות נפש שלך נתנח את כל הקמים עלינו.

וכן היה כאשר שרפוהו לרבי חנינא ב"ת, כשנפטר רבי יוסי בן קיסמא והלכו כל גדולי רומי לקוברו והספידוהו הספד גדול, ובחזירתו מצאו לרבי חנינא בן תרדיון שהוא יושב ומקהיל קהילות ברבים, וספר תורה מונח לו בחיקו, וביתו עמדה אז אצלו, אמרה לו אבא אראך בכך?, אמר לה אילמלא אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי, עכשיו שאני נשרף וספר תורה עימי, מי שיבקש עלבונה של תורה הוא יבקש עלבוני. אמרו לו תלמידיו, רבי מה רואה, אמר להם גליונות נשרפים ואותיות פורחת. ראה כבר כי גם הם מבנינים שאין בכוחם לשרוף את האותיות, עד שיקלטוניי מתלינייה רומי כשראה את המחזה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור, ועל כן ידע רבי חנינא בן תרדיון שמעשיו אילו יביאו נצחון לתורה ויתחזק התורה ותרבה הדעת.

וכן בימינו (- אחר השואה) שנשרפו ספרי עם ר"ח בן תרדיון, ואותן האותיות פורחות באויר ומבקשים את פתרונו, עלינו להקהיל את קהילות ברבים לחזק את התורה, ועל ידי זה נזכה לראות בנצחון התורה ובגאולת ישראל.

מעשה רב

מתי שטף רבנו את רצפת ביתו

סח לי ידיד שאביו שליט"א היה מהשואלים הקבועים אצל רבנו, ובאחד מימי שישי נתעוררה אצלו בעיה, ועלה אל ביתו של רבנו להתייעץ עמו. והנה לתדהמתו פותח לו רבנו את הדלת כשמקל ספוגייה בידו, וממכנסיו המופשלות מעט, היה ניכר בבירור שזה עתה היה מרן 'עסוק' בניקיון הבית...

רבנו שהבין את תמיהתו מיד הסביר לו שהרבנית לא חשה בטוב וע"כ נאלץ לשטוף הוא את הבית.

ועדיין מרוב בהלתו לא פתח הלה את פיו, כמה רגעים. וכשהבחין רבנו ב'אי נעימות', מיד אמר כשבת צחוק על פניו "שאל כל מה שיש לך על הלב"...

הלכות

ראה ברק ומיד אחריו רעם

שאלה מי שראה ברק ולא הספיק לברך עד ששמע את הרעם, האם יברך רק ברכה אחת של שתיהן.

תשובה: אם לא הספיק לברך עד שהיה רעם, יברך רק על הרעם.